

Српско социолошко друштво

ПРАВИЛНИК ЗА ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА ИЗ СОЦИОЛОГИЈЕ

Овим правилником ближе се уређују и дефинишу правила учешћа и одржавања регионалних и републичког такмичења из социологије за ученике средњих школа у Србији.

Циљеви и задаци такмичења

Циљеви такмичења су:

- афирмација социологије као науке и као наставног предмета;
- подстицање критичког мишљења ученика;
- подстицање истраживачке активности код ученика;
- развијање аналитичког односа ученика према друштвеним појавама и процесима;
- истицање потребе за разумевањем властитог друштва (друштвене структуре и друштвене динамике), као и механизма функционисања других друштава и комуникације међу њима;
- подстицање активизма ученика у трагању за решењима друштвених проблема.

Задаци такмичења су:

- вредновање нивоа стечених знања, вештина и способности ученика;
- рангирање нивоа постигнућа ученика.

Пропозиције такмичења и право учешћа

Сваке школске године одређује се тема такмичења на основу које ученици пријављују и пишу своје радове. Ближе одређење *теме* и могућих подтема такмичења објављује се у *Позиву на такмичење*.

Право учешћа на регионалном такмичењу из социологије, имају сви ученици и ученице средњих стручних школа и гимназија из Републике Србије који у школској години у којој се организује такмичење имају наставни предмет *Социологија*.

Ученици подносе пријаве на такмичење, а правила која ближе одређују услове пријаве и рокове за предају радова и детаљне пропозиције такмичења, налазе се у самом *Позиву за такмичење*. *Позив за такмичење* Српско социолошко друштво објављује током сваке школске године, до 1. октобра текуће школске године, на интернет страници Српског социолошког друштва, као и у виду електронске поште послате на адресе средњих школа.

Ученици се пријављују на такмичење до 31. децембра текуће школске године и то, у зависности од места школе коју похађају, у један од (најближих) регионалних центара.

Ученици своју пријаву шаљу електронски на одсек (односно одељење или катедру) за социологију, а адреса електронске поште на коју је потребно слати пријаве налази се у *Позиву за такмичење*. Један ученик може пријавити један рад. Радови могу имати само једног аутора.

Право учешћа на републичком такмичењу имају ученици који су на регионалним такмичењима освојили прво, друго или треће место.

Нивои такмичења и организација

Такмичење ученика средњих школа из социологије реализује се на регионалном и републичком нивоу, с тим да се регионално такмичење одвија у две фазе, односно на два нивоа. Организатори регионалних такмичења су Српско социолошко друштво и одсеци за социологију из четири универзитетска центра у Републици Србији (Нови Сад, Београд, Ниш, Косовска Митровица), у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја.

Регионална такмичења се организују у четири горе поменута универзитетска центра, а након тога, организује се републичко такмичење.

Републичко такмичење организују Српско социолошко друштво и средња школа/гимназија чији је ученик/ученица прошлгодишњи победник републичког такмичења, а у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја.

Уколико школа прошлгодишњи победник није у могућности да организује републичко такмичење, Српско социолошко друштво предлаже друго место одржавања такмичења, по принципу ротирања одсека.

Регионално такмичење

Регионално такмичење се одржава на два нивоа, током фебруара и марта месеца сваке календарске године, викендом (субота) и то истовремено у сва четири регионална центра.

У фебруару трочлана комисија (коју чине најмање два доктора социолошких наука) вреднује и обавља селекцију пристиглих радова за други ниво регионалног такмичења. Радови који буду селектовани прослеђују се на други ниво регионалног такмичења и у марту месецу учествују у борби за пласман на републичко такмичење. Најраније две недеље након одржаног регионалног такмичења одржава се републичко такмичење.

На регионалном такмичењу које се реализује током марта, комисија састављена од најмање три члана (од којих су најмање два доктора социолошких наука) бира три најбоља рада која ће бити презентована и на републичком такмичењу.

Уколико из одређених разлога – нпр. услед мањег броја пријављених такмичара – комисија неког универзитетског центра за републичко такмичење одабере само један или два рада, не постоји могућност попуне места из других универзитетских центара.

Републичко такмичење

Републичко такмичење одржава се након одржаних регионалних такмичења и на њему имају право учешћа ученици који су освојили прво, друго и треће место на регионалним такмичењима.

Републичко такмичење се сваке године одржава у месту и школи из које долази победник републичког такмичења из претходне године.

Српско социолошко друштво задржава право промене места републичког такмичења уколико из било ког разлога није могуће одржати такмичење у месту или школи победника.

Комисију на републичком такмичењу формира организатор, а чине је најмање четири члана.

Вредновање и награде

Начин вредновања резултата и рангирања ученика на такмичењима утврђује комисија коју образује организатор.

Резултати такмичења су јавни и објављују се истог дана када се такмичење реализује (усмено, у присуству свих такмичара).

Ученик и наставник могу да поднесу жалбу на вредновање резултата одмах након јавне усмене објаве и то члановима Комисије која је резултате вредновала. Комисија је дужна да одмах по подношењу жалбе исту и размотри и о томе непосредно обавести подносиоца.

Коначна ранг листа (односно утврђивање прва три места) се реализује након разматрања евентуалних жалби и истог дана се усмено објављује у присуству свих такмичења, а накнадно и писмено, на интернет страници Српског социолошког друштва.

Уколико не дође до подношења жалбе/жалби, објављени резултати сматрају се коначнима.

Награде се додељују ученицима и на регионалном и републичком такмичењу.

На регионалном такмичењу за освојено прво, друго и треће ученици добијају Дипломе које издаје Српско социолошко друштво, а осталим учесницима додељују се Захвалнице. Уз Дипломе и Захвалнице сваки центар може да додели пригодне награде (нпр. књиге) и њих обезбеђује сваки центар за себе.

На републичком такмичењу за освојено прво и друго место додељују се Дипломе за прво и друго место, док сви остали учесници републичког такмичења добијају Дипломе за треће место које издаје Српско социолошко друштво. Уз Дипломе додељују се и пригодне награде (нпр. књиге) које обезбеђују Српско социолошко друштво и регионални центри.

Напомена

Овај правилник ступа на снагу након усвајања на Скупштини Српског социолошког друштва 2019. године. Његовом применом престају да важе сви други акти којима је такмичење на оба нивоа до сада било регулисано.

Правилник и пропозиције такмичења су усаглашени са Стручним упутством о организовању такмичења и смотри ученика основне и средње школе Министарства просвете, науке и технолошког развоја.